

**vasemmisto
vänster**

Puoluevaltuusto 23.3.2019

Oikeudenmukainen Eurooppa kaikille, ei harvoille

Koska aikamme suurimmat haasteet ylittävät valtioiden rajat, myös niiden ratkaisut on tehtävä yli rajojen. Ilmastonmuutos, veroparatiisit, luonnonvarojen köyhtyminen, varallisuuserojen kasvu, saastuminen, kansainvälisten suuryritysten monopolivalta, vastentahtoinen siirtolaisuus, palkkadumppaus, rasismi ja valeutiset, eivät ole ratkaistavissa kansallisesti. Euroopan unioni tarjoaa yhden tärkeän areenan kansainvälisten ongelmien ratkomiselle.

Vaikka käsillämme on suuria haasteita, on edessämme myös uusia mahdollisuuksia. Epäkohtia voidaan korjata niin, että samalla vahvistamme ihmisten hyvinvointia ja elämän mielekkyyttä, pienennämme tulo- ja varallisuuseroja ja teemme työstä ja taloudesta ympäristöllisesti kestävä. Vasemmistoliitto tarjoaa ihmisille myönteisen tulevaisuuskuvan. Aikamme suurimpien haasteiden ratkaisemiseksi inhimillisesti ja ympäristöllisesti kestävästi **Euroopan unionin tulee:**

- 1) **Luoda kestävä työtä ekologisella jälleenrakennuksella.** EU:n pitää luoda ekologisen jälleenrakennuksen ohjelma, Euroopan oma "green new deal", jonka avulla vähennämme ilmastopäästöjä, muutamme talouden ja yhteiskuntien rakenteita ympäristöllisesti kestäväksi, modernisoimme taloutta ja luomme uusia työpaikkoja.
- 2) **Asettaa ihmiset voittojen edelle.** EU:n pitää lisätä verovälttelyn vastaista työtä, lisätä globaalien suuryritysten sääntelyä sekä vahvistaa kansalaisten oikeutta hyvinvointiin, riittävään toimeentuloon ja kunnan työehtoihin.
- 3) **Rakentaa rauhaa ja vahvistaa ihmisoikeuksia.** EU:n pitää toimia globaalina rauhan- ja kestävä kehityksen rakentajana, painottaa oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa ja ihmisoikeuksien toteutumista jäsenmaissa ja toimia määrätietoisesti syrjintää ja rasismia vastaan.

Vasemmistoliitto tavoittelee Euroopan unionia, jonka toiminnan ytimessä on köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen, työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen ja ilmaston ja ympäristön suojelu. EU on vuosien ajan ollut oikeistolaisen politiikan määrittämää ja keskittynyt sisämarkkinoiden toimintaan. Meidän tavoitteemme on muuttaa tilanne ja rakentaa Euroopan unionia, jonka keskiössä on ihmisten ja luonnon hyvinvointi. Se edellyttää suunnanmuutosta unionissa harjoitettuun politiikkaan.

Samalla kun Euroopan unioni keskittyy suurten, rajat ylittävien ongelmien ratkaisuun, jäsenmaille pitää jättää itsenäisyyttä kansalliseen päätöksentekoon. Päätökset pitää aina kun se on mahdollista ja järkevää tehdä mahdollisimman lähellä ihmistä. Euroopan Unionin ei pidä esimerkiksi pakottaa jäsenmaita purkamaan julkisia palveluita tai myymään valtion omistusta, eikä unionin pidä keskittyä tarpeettomien yksityiskohtien sääntelyyn. Unionin pitää kuitenkin nykyistä vahvemmin suojella kaikkien EU-kansalaisten ihmisoikeuksia ja sosiaalisia oikeuksia.

Kestävää työtä ekologisella jälleenrakennuksella

Vuonna 2040 Euroopan unioni on hiilineutraali alue, jossa kaikilla tarvitsevilla on töitä. Euroopassa panostetaan osaamiseen, koulutukseen ja innovaatioihin, ja yritykset menestyvät korkean arvonlisän ja osaavan työvoiman ansiosta. Automatisaatio ja tekoäly on muuttanut työelämää ja mahdollistanut työn jakamisen. Talous perustuu kiertotalousmalliin, turha kulutus ja jätteet on minimoitu. Ihmiset liikkuvat maiden sisällä ja rajojen yli sujuvasti junilla ja energia tuotetaan vähäpäästöisesti. Helsingistä pääsee junalla Berliiniin. Ihmiset syövät puhdasta ja pääosin paikallisesti tuotettua ruokaa. Merien ja maaluonnon tila ja monimuotoisuus on parantunut ympäristön suojelun ja saastumisen vähentymisen ansiosta. Pääomat on ohjattu pois fossiiliteollisuudesta, julkiset ja yksityiset rahavirrat tukevat ympäristöllisesti ja inhimillisesti kestävää tuotantoa.

EU käynnistää ekologisen jälleenrakennuksen ohjelman

Ilmastonmuutos on aikamme suurin uhka ja ilmastonmuutoksen hillinnällä on todellinen kiire. Ilmastonmuutos pitää saada hillittyä 1,5 asteeseen ja ilmastokestävyys on nostettava kaikkea politiikkaa määrittäväksi reunaehdoksi. Ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää talouden ja yhteiskunnan rakenteiden voimakasta uudistamista ja suuria investointeja, se edellyttää ekologista jälleenrakennusta.

Ekologinen jälleenrakennus tarkoittaa talouden ja yhteiskuntien muuttamista ympäristöllisesti ja ilmastollisesti kestäviksi. Se edellyttää valtavia panostuksia puhtaaseen energiaan, vähäpäästöiseen liikenneinfrastruktuuriin, kierrätykseen ja jätehuoltoon, ympäristöllisesti kestävään tuotantoon, energiatehokkaaseen rakennuskantaan ja vähäpäästöiseen ruokajärjestelmään. Näiden muutosten tekeminen synnyttää uutta, kestävää työtä. Muutoksen onnistuminen edellyttää investointeja sekä panostamista koulutukseen, tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

Riittävien varojen löytäminen ekologisen jälleenrakennuksen ohjelmaan edellyttää yksityisten ja julkisten rahavirtojen kääntämistä ympäristöllisesti ja inhimillisesti kestäviin kohteisiin. Fossiilisen energian tuet on lopetettava ja vapautuvat varat ohjattava puhtaaseen energiaan. Lentoliikennettä on alettava verottaa ja tuotot on ohjattava raideliikenteeseen. Finanssikeinottelua on hillittävä rahoitusmarkkinaverotuksella ja tuotot on ohjattava tutkimukseen ja innovaatioihin. Maataloustukiin käytettävät rahat on ehdollistettava hiilen sitomiselle, ravinteiden kierrolle ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Saastuttajien on maksettava aiheuttamastaan haitasta ja rahat on ohjattava puhtaaseen tuotantoon ja kierrätysjärjestelmiin.

Rahoitusmarkkinoilla liikkuvat varat on ohjattava ympäristöllisesti kestävään tuotantoon vaatimalla yrityksiä raportoimaan niiden hiiliriskeistä ja ympäristöjalanjäljestä. Euroopan unionin ulkorajalle asetettavilla hiilitulleilla tasataan eurooppalaisten yritysten kilpailuedellytyksiä, kerätään rahaa ja hinnoitellaan tuontitavaroiden ympäristövaikutukset. Investointeja on tarvittaessa rahoitettava myös Euroopan investointipankin välityksellä tai Euroopan keskuspankin rahoituksella.

Ekologinen jälleenrakennus synnyttää paljon uutta työtä. Kuitenkin kun tuotantorakenne ja yhteiskunta muuttuvat, osa aloista ja alueista menettää työpaikkoja. Muutos on tehtävä sosiaalisesti oikeudenmukaisesti, työnsä menettävälle ihmisille ja alueille tarvitaan muutostukea ja uudelleenkoulutusta. Ympäristöllisesti kestävä, korkeaan arvonlisään ja osaamiseen nojaava talous edellyttää panostuksia osaamiseen, tutkimukseen ja innovaatioihin.

Haluamme EU:n, jossa:

-Luodaan ekologisen jälleenrakennuksen ohjelma, "Green New Deal", jossa määritellään uskottava polku hiilineutraaliuteen ja täystyöllisyyteen vuoteen 2040 mennessä.

-Tarvittavia investointeja rahoitetaan EU-tason haittaveroilla sekä jäsenmaiden omarahoitusosuuksilla. Otetaan käyttöön EU-tason rahoitusmarkkinavero, lentovero, muovivero sekä hiilitullit EU:n ulkorajoille. Lisäksi Euroopan investointipankin ja Euroopan keskuspankin on osallistuttava tarvittavien investointien rahoitukseen.

-Edellytetään, että jäsenmaat lopettavat fossiilienergian tuet.

-Budjettivaroja ja rakennerahastorahoja käytetään ekologisen rakennemuutoksen tarvitsemien muutostukiohjelmien rahoittamiseen sekä tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

-Määritellään yhteiset "kestävän rahoituksen" kriteerit. EU-sääntelystä tulee tehdä yrityksille sitovaa ja hiiliriskeistä ja päästöistä raportointi tulee sisällyttää osaksi yritysten lakisäätteistä yhteiskuntavastuuraportointia.

Päästökauppa korjataan

EU:lla on merkittävä kansainvälinen rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. EU:n tulee tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa ja päivittää päästövähenny tavoitteensa vastaamaan parasta saatavilla olevaa tieteellistä tietoa ja Pariisin ilmastopöimöksen vaatimuksia 1,5 asteen lämpenemisen rajasta. EU:n on oltava hiilineutraali vuoteen 2040 mennessä.

Päästökaupan avulla ilmastoa lämmittäville päästöille on asetettu hinta, ja päästökauppa on tähän asti ollut pääasiallinen keino vähentää päästöjä EU:ssa. Päästöjen nopeaksi vähentämiseksi ja kunnollisen ohjausvaikutuksen aikaansaamiseksi päästöoikeuksien hinta pitää saada edelleen korkeammaksi vähentämällä myytävien päästöoikeuksien määrää, asettamalla niille riittävä lattiahinta ja lopettamalla asteittain päästöoikeuksien ilmaisjako. Mikäli päästökauppa ei korjaustenkaan jälkeen toimi riittävän ohjaavasti, pitää sen rinnalle säätää EU-tasoinen hiilivero.

Päästökaupan korjaaminen ja hiilen riittävä hinnoittelu ohjaavat investointeja puhtaaseen teknologiaan ja energiantuotantoon. Vähähiilisen yhteiskunnan ja talouden rakentaminen luo uutta työtä ja teknologista etumatkaa sekä vientimahdollisuuksia eurooppalaiselle teollisuudelle maailman markkinoilla.

Haluamme EU:n, jossa:

-Tavoitteena on EU-tason hiilineutraalius vuonna 2040. Päästövähennyssitoumus (NDC) korjataan vastaamaan Pariisin sopimuksen tavoitetta rajata ilmastön lämpeneminen 1,5 asteeseen verrattuna esiteolliseen aikaan.

-Päästökauppa-mekanismin ohjausvaikutusta parannetaan ja samalla vahvistetaan muita ilmastopolitiikan välineitä.

-Energiapolitiikka huomioi ilmastovaikutukset kattavasti ja läpinäkyvästi, huomioiden myös energiapolitiikan vaikutus maankäyttösektoriin.

Junalla Berliiniin

Liikenne on merkittävä päästölähde. Lentoliikenteen kasvu on pysäytettävä, raideliikenteen osuutta on kasvatettava, yksityisautoilua on vähennettävä siellä missä se on mahdollista ja autokanta on muutettava vähäpäästöisemmäksi. Myös rahtiliikenteen päästöjä on vähennettävä.

Raideliikenteen merkittävä lisääminen edellyttää nopeita ja sujuvia raideyhteyksiä. Nopeat raideyhteydet korvaavat osan lentoliikenteestä. Raideyhteyksien ja liikennepalveluiden tulee toimia rajat ylittävällä tavalla, jotta junaliikenne on varteenotettava vaihtoehto myös maiden rajat ylittävässä liikkumisessa ja kuljetuksissa. Lentoliikenteelle tulee asettaa EU-tason vero, jolla rahoitetaan rajat ylittäviä raideinfrastruktuurihankkeita. Tavoitteena tulee olla, että myös Suomesta pääsee tulevaisuudessa Tallinnan tunnelin kautta junalla Berliiniin, ja Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin välillä on sujuvat raideyhteydet.

Autokanta tulee muuttua vähäpäästöisemmäksi. Euroopassa valmistettavien ja EU-alueelle tuotavien autojen päästörajoja on tiukennettava asteittain. Autokannan uudistuminen ja raidehankkeiden toteuttaminen luovat Eurooppaan paljon työtä ja kysyntää.

Haluamme EU:n, jossa:

-Pysäytetään lentoliikenteen kasvu ja aletaan verottaa lentoliikennettä. Lentokoneille asetetaan tiukempia päästövaatimuksia.

-Suunnataan varoja rajat ylittävien raidehankkeiden vauhdittamiseen sekä kansainvälisten raidelippupakettien tarjonnan kehittämiseen.

-EU:ssa valmistettavien ja alueelle tuotavien autojen päästörajoja tiukennetaan.

Kierrätys kunniaan

Kulutuksemme aiheuttamien ympäristövaikutusten vähentämiseksi tulee edistää resurssien viisasta käyttöä ja karsia turhaa kulutusta. Uudelleenkäyttö, kierrätys, uudet lainaamisen sekä yhteiskäytön ja -omistamisen muodot ovat kaikki välttämättömiä toimia. Meidän jokaisen on muutettava käyttäytymistämme, mutta vastuuta ei voi säilyttää yksittäisten kansalaisten harteille. Tarvitaan järjestelmätason muutoksia, velvoittavia päätöksiä, lainsäädäntöä, kieltoja ja kannusteita. Vain niin voidaan päästä lineaarisesta luonnonvaroja riistävästä talousjärjestelmästä kohti aitoa kiertotaloutta.

EU:n tulee nostaa kierrätystavoitteita ja lisätä niiden velvoittavuutta suhteessa jäsenmaihiin. Kertakäyttöisiä muovituotteita tulee kieltää ja korvata biopohjaisilla vaihtoehdoilla. Tuotesääntelyllä pitää varmistaa, että tuotteiden keinotekoinen vanhentaminen kielletään ja että tuotteet suunnitellaan jo lähtökohtaisesti korjattaviksi. Ravinteiden kiertoa tulee parantaa maatalouden sääntelyllä.

Kiertotalousmalli ja kierrätyksen lisääminen luovat enemmän työtä kuin tuotteiden ja raaka-aineiden kertakäyttöön ja dumpaamiseen perustuva talousmalli.

Haluamme EU:n, jossa:

-Tiukennetaan jäsenmaita sitovia kierrätystavoitteita.

-Mahdollistetaan kierrätysraaka-aineiden ja -tuotteiden edullisempi verokohtelu sekä luodaan tavaroiden yhteiskäyttöön ja -omistamiseen kannustava säädösympäristö.

-Tuotesääntelyllä kielletään tuotteiden keinotekoinen vanhentaminen ja edellytetään laitteiden ja muiden tuotteiden korjattavuutta.

-Kielletään kertakäyttömuovituotteita.

Vahvistetaan hiilinieluja ja luonnon monimuotoisuutta

Ilmastonmuutoksen nopea hillintä edellyttää päästövähennysten lisäksi hiilinielujen kasvattamista ja hiilivarastoista huolehtimista. Metsät, suot, kasvit ja pellot toimivat luonnollisina hiilinieluinä ja -varastoinä. EU säätelyllä tulee estää hiilinielujä tuhoava maankäyttö ja kannustaa hiilensidontaan. Maanviljelijät ja metsänomistajat voivat olla ilmastosankareita, ja EU-säätelyn ja -tukien avulla heitä tulee kannustaa hiilen sitomiseen.

EU on edistänyt luonnonsuojelua esimerkiksi Natura-ohjelmien ja uhanalaisten lajien suojelumääräysten kautta. Luonnon monimuotoisuuden suojelua tulee vahvistaa, ja erityistä lisähuomiota on kiinnitettävä merien suojeluun sekä hyönteisten suojeluun. EU:n kalastuspolitiikan ehdoton tavoite on oltava kalakantojen kestävyuden turvaaminen.

EU:n kemikaalilainsäädäntö suojelee ihmistä ja ympäristöä kemikaalien joskus tuhoisilta vaikutuksilta. Säätelyn on nojaututtava varovaisuusperiaatteeseen, ihmisten terveyden ja luonnon suojelemisen on mentävä kemikaaleja tuottavien ja hyödyntävien yritysten voitontavoittelun edelle. EU:n kemikaaliohjelman toimeenpanoa on tehostettava ja nopeutettava.

Haluamme EU:n, jossa:

-Laaditaan unionitasoinen ja jäsenmaakohtainen suunnitelma hiilinielujen vahvistamiseksi. Hiilinieluja tulee vahvistaa erityisesti ekosysteemien suojelun ja ennallistamisen sekä metsä- ja maatalouspolitiikan kautta.

-Kiinteälle biomassalle asetetaan monimuotoisuus ja hiilinielut huomioivat kestävyyskriteerit.

-Kalastuspolitiikka turvaa kalakannat ja merien suojeluun panostetaan nykyistä enemmän.

-Kemikaaliohjelman toimeenpanoa tehostetaan.

Puhdasta ruokaa läheltä

Iso osa EU-budjetista menee nykyisellään maataloustukiin. Maataloustukia tarvitaan, jotta voidaan turvata alkutuottajien toimeentulo ja riittävä ruokaomavaraisuus eri puolilla Eurooppaa. Kuitenkin pidemmällä aikavälillä tulee tavoitella maatalouden tukiriippuvuuden vähentämistä. EU:n maataloustukien tulee tukea työllisyyttä, joten tuet tulee suunnata aktiiviviljelijöille.

Maatalousmaaperässä on suuri tunnettu potentiaali sitoa hiiltä ilmakehästä ja torjua ilmastonmuutosta. Tuet tulisi suunnata nykyistä paremmin maataloustuotannon ympäristöllisen ja ilmastollisen kestävyden parantamiseen. Hiiltä sitovien viljelymenetelmien avulla voidaan myös parantaa maanviljelyn tuottavuutta ja auttaa kestämaan sään ääri-ilmiöitä sekä näin parantaa maatilojen taloudellista kannattavuutta. Maataloustukien ehtona tulee olla luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen ja maataloustuottajia tulee kannustaa hiilensidontaan.

Euroopan ruokajärjestelmässä syntyy vuosittain erittäin paljon erilaisia biomassoja, kuten eläinten lantaa, elintarviketeollisuuden sivuvirtoja ja biojätettä. Biomassat sisältävät runsaasti arvokkaita ravinteita, joiden kierrättäminen estää ravinteita päätyästä vesistöjä rehevöittämään. Biomassoista voidaan tuottaa esimerkiksi biokaasua. Jäljelle jäävät ravinteet voidaan jalostaa kierrätyslannoitteeksi tai maanparannusaineeksi. Ravinteiden sitominen maaperään ja niiden kierrättäminen vähentää tarvetta käyttää lannoitteita. Ravinteiden kierrätyksen lisääminen voi parantaa maatilojen ja kansallisten

ruokajärjestelmien omavaraisuutta. Ravinteiden kierrätyksen lisäämiseksi ja lannoitekäytön vähentämiseksi tarvitaan tutkimusta, ohjausta, kannusteita ja kieltoja.

EU-tasolla tulee asettaa riittävät vaatimukset maanviljelyn ympäristölliselle kestävyydelle ja eläinsuojelulle, jotta kilpailuetua ei haeta heikentämällä tuotantoeläinten olosuhteita tai ympäristöllistä kestävyyttä.

Haluamme EU:n, jossa:

-Maataloustuet ohjataan maanomistajien sijaan aktiiviviljelijöille.

-Maataloustuet ehdollistetaan luonnon monimuotoisuudesta huolehtimiselle.

-Viljelijöitä kannustetaan hiilen sidontaan maataloustukien kautta. Maaperän hiilensidonnasta tulisi korvata viljelijälle tulosperusteisesti alueiden erityisolosuhteet huomioiden.

-Ravinnekiertoa kannustetaan ja annetaan investointitukia alueellisten ravinnekiertojärjestelmien rakentamiseksi.

-Pohjoisten alueiden erityisolosuhteet on otettava huomioon maataloustukipolitiikassa.

-Parannetaan tuotantoeläinten hyvinvointia koskevaa EU-tason sääntelyä.

Ihmiset voittojen edelle

Vuonna 2040 Euroopan Unioni on onnistunut tukkimaan verovuodot ja sulkemaan veroparatiisit. Maiden välinen haitallinen verokilpailu on loppunut ja kaikki jäsenmaat huolehtivat kansalaistensa vähimmäistoimeentulosta. Työntekijöiden oikeudet toteutuvat kaikkialla ja työstä maksetaan aina elämiseen riittävä palkka. Suuryritysten valta on pienentynyt, ne maksavat veronsa asiallisesti ja noudattavat lakeja kuuliaisesti, pienet yritykset pystyvät kilpailemaan suurten kanssa. Ihmisten yksityisyydestä ja kuluttajien oikeuksista huolehditaan myös digitaalisessa taloudessa. Ylisuuret pankit on pilkottu ja finanssikeinottelu on loppunut. Euroopan keskuspankin rakenteita ja julkisen talouden ohjausta on uudistettu tukemaan työllisyyttä ja hyvinvointia.

EU vahvistaa työntekijöiden oikeuksia ja vähentää köyhyyttä

EU:n kasvamalli pitää uudistaa. Talouspolitiikan pitää vähentää eriarvoisuutta ja köyhyyttä, tukea työllisyyttä ja olla ympäristöllisesti kestävä. Ihmiset ja planeettamme tulevaisuus on nostettava tärkeysjärjestyksessä markkinoiden edelle.

Markkinavapaudet sekä työntekijöiden, tavaroiden ja pääoman vapaa liikkuvuus ovat korostuneet EU:n politiikassa. Kuitenkin vapauksien vastapainoksi tarvitaan sääntelyä ja työntekijöiden oikeuksien suojaamista. EU:n tulee entistä painokkaammin ryhtyä toteuttamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin kirjattuja periaatteita tasa-arvosta, työllisyydestä, oikeudenmukaisista työoloista sekä sosiaalisesta suojelusta ja osallisuudesta. Unionin tasapainoinen kehittäminen ja työn murrokseen vastaaminen edellyttävät, että julistuksen lisäksi nämä tavoitteet toteutuvat ihmisten arjessa. Ei voi olla niin, että markkinavapaudet ovat sitovaa sääntelyä, mutta ihmisten oikeuksien suojaamiseksi kehitetyt periaatteet ovat vain suuntaa antavia.

EU-budjetista nykyistä suurempi osa tulee kohdistaa sosiaalisten oikeuksien ja työllisyyden edistämiseen. Työntekijöiden oikeuksien ja työelämän tasa-arvon parantamiseksi tarvitaan EU-lainsäädännöllä

määriteltäviä sitovia minimistandardeja. Palkkatasa-arvoa ja perhevapaiden tasaisempaa jakamista tulee edistää ja epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttöä on torjuttava. On huolehdittava, että työntekijöiden eurooppalainen vähimmäisturva suojelee kaikkia työntekijäasemassa olevia, myös esimerkiksi alustatyöntekijöitä.

Jäsenmaiden välillä liikkuvien työntekijöiden hyväksikäytön estämiseksi EU-lainsäädännöllä ja sen tiukalla valvonnalla on varmistettava, että oikeus työntekomaan lakien ja työehtosopimusten mukaisiin työehtoihin toteutuu. Työntekomaan työehtojen toteutuminen on varmistettava entistä tehokkaammin myös maantieliikenteessä.

Sosiaalisten oikeuksien toteutumista on edistettävä eurooppalaisten vähimmäislakien ja suositusten kautta. Eri maiden perusteiltaan hyvin erilaisia työmarkkina- ja sosiaaliturvajärjestelmiä ei kuitenkaan pidä yhdenmukaistaa, eikä niihin pidä puuttua EU:n talouspolitiikan ohjauksella. Jäsenmailla on aina oltava vapaus EU:n vähimmäismääräyksiä parempaan työntekijöiden ja sosiaalisten oikeuksien suojeluun. EU:n finanssipoliittinen ohjaus ei saa ohjata tai johtaa sosiaalisten oikeuksien heikentämiseen.

Haluamme EU:n, jossa:

-Sosiaalisista oikeuksista tulee tehdä nykyistä laajemmin sitovaa EU-säätelyä.

-Työehtojen eurooppalaisia vähimmäistasoja vahvistetaan ja sosiaaliturvalle määritellään eurooppalaiset vähimmäisstandardit.

-Otetaan käyttöön bruttokansantuotteelle vaihtoehtoisia ja täydentäviä kehityksen mittareita.

-Jäsenmaille annettava talouspoliittinen ohjaus ei johda työmarkkinoiden sopimuskäytäntöjen purkamiseen ja työehtosopimusten kattavuuden heikentämiseen, vaan EU kunnioittaa ja vahvistaa kansallisia yleissitovia työehtosopimuksia ja minimipalkkoja.

-Talouspoliittinen ohjaus ja markkinasäätely eivät johda kansallisten julkisten palveluiden yksityistämiseen. Jokaisella maalla on oltava oikeus tuottaa valitsemansa palvelut julkisesti.

-Aluekehitystukia käytetään nykyistä enemmän alikehittyneiden seutujen sosiaalisen hyvinvoinnin, työllisyyden ja koulutustason kohottamiseen.

-Jäsenmaissa taataan ulkomaalaisille työntekijöille työntekomaan työehtosopimusten mukainen palkka ja muut työehdot. Tämän periaatteen noudattamista on valvottava tiukasti ja valvontaan perustettavalle Euroopan työviranomaiselle annettava vahvat valtuudet puuttua epäkohtiin.

Suljetaan veroparatiisit

Veronkierto ja verovälttely ovat iso ongelma maailmalla ja Euroopassa, aiheuttaen EU:n alueella vuosittain jopa 200 miljardin euron veromenetykset. Veronkierto haittaa talouden tervettä toimintaa, tasapuolisia kilpailuedellytyksiä sekä nakertaa valtioiden veropohjaa.

EU:n alueella toimii veroparatiiseja, joiden kautta veronkiertoa ja rikollisuutta harjoitetaan. EU:n tulee sulkea alueellaan toimivat veroparatiisit ja tyrehdyttää maailman veroparatiiseihin virtaavat laittomat pääomapaot. Pankkialaisuudesta on luovuttava ja omistajatiedoista on tehtävä julkisia. Unionin on myös aktiivisesti edistettävä veroparatiisiongelman globaalia ratkaisemista.

Verovuodon lisäksi maiden välinen haitallinen verokilpailu nakertaa valtioiden veropohjaa. Maat laskevat yritysverotasoja toistensa jälkeen parantaakseen omaa asemaansa yritysten houkuttelussa. Lopulta kaikki

häviävät, kun verotasot laskevat kohti pohjaa. Haitallisen verokilpailukierteen katkaisemiseksi EU:n tulee sopia yhteisestä yhdistetystä yhteisöveropohjasta (CCCTB) sekä määrittää yritysverotuksen minimitaso.

Haluamme EU:n, jossa:

-Suljetaan alueella sijaitsevat veroparatiisit, tavoitteen saavuttamiseksi veron kiertoa koskevissa kysymyksissä siirrytään määränemmistö päätöksentekoon.

- Omistus- ja edunsaajatiedot ovat avoimia.

-Verokilpailun ehkäisemiseksi harmonisoidaan yhteisöverotusta yhteisen yhdistetyn yhteisöveropohjan avulla ja asetetaan minitaso kansalliselle yritysverotukselle.

-Otetaan käyttöön julkinen maakohtainen kirjanpito, jolla voidaan tehdä näkyväksi suuryritysten aggressiivista verosuunnittelua.

Suuryhtiöt yhteiskuntavastuuseen

Globaalin talouden yksi perusongelma on se, että yhä suurempi osa maailman kaupasta on muutamien globaalien jättiyritysten hallinnassa ja iso osa maailman kaupasta käydään yritysten sisällä. Yrityskoon paisuminen antaa yrityksille epävertettä monopolivaltaa ja estää todellista kilpailua. Valtiot ovat melko voimattomia suuryritysten edessä, joten EU-tasolla tarvitaan sääntelyä. EU:n ja jäsenmaiden tekemillä verosopimuksilla ja kansainvälisellä vaikuttamistyöllä on varmistettava, että globaalit suuryritykset eivät voi vältellä verotusta.

Eryteisesti digitaalinen talous on keskittynyt vaarallisella tavalla muutamien, jättimäisten lähinnä yhdysvaltalaisen, yritysten käsiin. Ihmiset ja pienet yritykset ovat arkielämässään käytännössä täysin riippuvaisia muutamien digijättien palveluista. EU on huomattavasti jäljessä Yhdysvaltoja ja Kiinaa datan keräämisessä ja hyödyntämisessä ja digitaaliseen infrastruktuuriin liittyvässä toiminnassa. Tulevaisuudessa tämä voi pahimmillaan tarkoittaa, että eurooppalaisilla on hyvin vähän sanottavaa tarjolla oleviin palveluihin ja niiden ehtoihin.

EU:n pitää turvata ihmisten yksityisyyden suoja ja kuluttajan oikeudet digitaalisessa ympäristössä mahdollistamalla yrityksille luovutettujen omien tietojen hallinta. EU:n pitää myös varmistaa jäsenmaiden kyky verottaa digijättejä, määrittelemällä digitaalinen kiinteä toimipaikka uudella tavalla. Tarvittaessa ylisuuret monopolivaltaa käyttävät yhtiöt pitää voida pilkkoa.

Unionin tulee edistää sitä, että eurooppalaiset yritykset toimivat reilusti kaikkialla. On säädettävä uusi yritysvalvontadirektiivi, joka perustuu YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin ja velvoittaa yritykset tunnistamaan ja minimoimaan toimintansa ihmisoikeusriskit kaikkialla maailmassa sanktioiden nojalla.

Talouden normaali toiminta on nykyisellään täysin riippuvainen yksityisten liikepankkien palveluista ja rahanluonnista. Tämä johtaa moraalikatoon, kun pankit ovat liian isoja kaatumaan. Pankkien sääntelyä ja valvontaa on edelleen kehitettävä, sijoittajan vastuuta lisättävä sekä liian isot pankit tarvittaessa pilkottava. Finanssitoimijoiden haitallinen rahoitusmarkkinakeinoittelu on estettävä. Talletuspankit, investointipankit ja vakuutusyhtiöt on erotettava toisistaan rahoitusvakauden turvaamiseksi. Euroopan laajuinen talletussuoja on saatava käytäntöön.

Koko rahajärjestelmä on otettava kriittiseen tarkasteluun yksityisten rahoituslaitosten vallan supistamiseksi. Nykyisessä rahajärjestelmässä yksityispankit käytännössä luovat rahan ja koko talous on

täysin riippuvainen pankeista. Yksityispankkien rahanluontimonopolin mielekkyys on asetettava kriittiseen tarkasteluun. Pankkien valtaa voidaan kaventaa ja rahareformia kohti voidaan mennä asteittain, esimerkiksi kiristämällä yksityisten pankkien vakavaraisuussääntöjä asteittain sekä edistämällä sähköisen keskuspankkirahan sekä keskuspankkutilien käyttöönottoa.

Haluamme EU:n, jossa:

-Kilpailulainsäädäntö ehkäisee yksityisten monopolien syntyä ja puuttuu niiden toimintaan.

-Digijättien sääntelyä tehostetaan niin, että voidaan taata kansalaisten yksityisyydensuoja ja pienempien yritysten toimintamahdollisuudet ja tekijänoikeudet. Digitoimijoiden asiallinen verotus varmistetaan. Edistetään MyData-periaatteeseen pohjautuvaa sääntelyä. Kuluttajilla tulee olla oikeus omien tietojensa hallinnointiin, siirtämiseen ja poistoon.

-Säädetään yritysvastuudirektiivi, jonka tavoitteena on ehkäistä ihmisoikeusriskejä yritysten arvoketjuissa.

-Pankkien sääntelyä vahvistetaan erilaisen rahoitusmarkkinakeinottelun torjumiseksi, sijoittajan vastuun vahvistamiseksi ja talletussuojan parantamiseksi.

-Euroopan keskuspankissa otetaan käyttöön kansalaisille ja yrityksille tarjottavat keskuspankkitilit.

-Otetaan käyttöön EU:n laajuinen rahoitusmarkkinaveron hillitsemään finanssikeinottelua.

-Talletuspankit, investointipankit ja vakuutusyhtiöt erotetaan selkeästi toisistaan. Pankit, jotka ovat liian suuria kaatumaan, pilkotaan.

Uudistetaan rahaliiton rakenteet

Euroopan rahaliitto EMU:n perustavat ongelmat ovat edelleen samat kuin alusta asti ja eurokriisin aikana ne tulivat näkyviksi. EMU:n valuviat ja talouskuripolitiikka syvensivät eurokriisiä ja hidastivat siitä toipumista luoden näin pohjaa myös populismille ja EU-vastaisuudelle.

Perusongelma on, että erilaiset taloudet on koottu saman rahapolitiikan alle. Tämä on johtanut jäsenmaiden talouspoliittisen liikkumavaran kapenemiseen ja väärin mitoitettuun rahapolitiikkaan sekä oikea-aikaisen suhdannepolitiikan vaikeutumiseen. Toisille euromaille valuutta on liian arvokas ja toisille liian halpa, tämä johtaa kilpailukykyongelmiin ja vaihtotaseiden epätasapainoon ja ylläpitää niitä. Kontrolli kohdistuu lähes yksinomaan alijäämiin, mutta myös liian isot ylijäämät ovat ongelmallisia: ne heikentävät kokonaiskysyntää ja luovat epätasapainoa euroalueelle. Tiukka talouspoliittinen ohjaus on johtanut myös demokratian kapenemiseen, kun kansallisvaltioiden talouspoliittista liikkumavaraa on kavennettu ja estetty erilaisten talouspoliittisten linjojen välillä valitseminen.

Koska euron purkaminen todennäköisesti johtaisi talouden epävakauteen, tulee ensisijaisena tavoitteena olla EMU:n korjaaminen. Pidemmällä tähtäimellä on muutettava rahaliiton perussääntöjä ja Euroopan keskuspankin mandaattia. EKP:n inflaatiotavoitteen rinnalle rahapolitiikkaa ohjaaviksi kriteereiksi on otettava työllisyys. EKP:n toimiminen viimekätisenä lainoittajana on tehtävä mahdolliseksi. EKP:n on tarvittaessa kyettävä täyttämään työllisyys ja inflaatiotavoitettaan myös uudenslaisin keinoin, kuten jakamalla rahaa suoraan EU-kansalaisille. Nyt elvytys on tehty pumppaamalla rahaa finanssimarkkinoille, vaikka saman rahan jakaminen suoraan EU-kansalaisille välittyisi paremmin reaalityökaluteen samalla kasvattamatta finanssikuplia.

Talouspoliittista ohjausta on järkevöitettävä oikein ajoitetun suhdannepolitiikan mahdollistamiseksi. Kansallisen finanssipolitiikan liikkumavaraa on lisättävä muuttamalla nykyisiä mielivaltaisia velka- ja alijäämä sääntöjä. Lisäksi EU-tasolle voidaan luoda finanssipoliittista liikkumavaraa, jolla EU voi investoida kestäväen rakennemuutoksen edellyttämiin kohteisiin samalla tasapainottaen suhdannevaihteluita. Lisäksi on harkittava yhteisten velkakirjojen luomista. EU-alueen sisäisiin vaihtotaseen epätasapainoihin (yli- ja alijäämiin) on kyettävä puuttumaan, sillä ne ovat usein valtion talouden epätasapainojen lähde.

EMU:n korjaaminen, järkevän suhdannepolitiikan mahdollistaminen ja pankkiunionin täydentäminen vähentäisi todennäköisyyttä sille, että jokin jäsenmaa ajautuu velkakriisiin. Ongelmiin ajautuneiden maiden toipumisen helpottamiseksi ja sijoittajavastuun toteuttamiseksi tulee EU:n sisälle kehittää hallitun velkajärjestelyn mekanismi. Velkajärjestelyyn ei saa sisältyä pakottavan talouskurin elementtejä. Lisäksi on luotava mekanismi, joka mahdollistaa ongelmiin ajautuneen jäsenmaan hallitun eron eurosta ilman eroa EU:sta.

Haluamme EU:n, jossa:

-Euroopan keskuspankin ensisijaiseksi tehtäväksi määrätään kasvun ja työllisyyden edistäminen – suhdannetilanteesta riippuen myös keskuspankkirahoituksella.

-Ongelmissa olevien euromaiden velat voidaan sovittaa ja järjestellä uudelleen, ja kriisimaiden kurjistaminen lopetetaan.

-Unionitasolle luodaan finanssipoliittista kapasiteettia oman rahoituksen kehittämällä haittaverojen kautta.

-Vakaus- ja kasvusopimuksen ohjausjakson sääntökehikko poistetaan tai sitä joustavoitetaan suhdannepolitiikan mahdollistamiseksi.

-Jäsenmaille luodaan mahdollisuus hallittuun euroeroon.

Reilua kauppaa

EU on maailman toiseksi suurin talousalue. EU:n kauppaa- ja investointipolitiikalla on siis maailmanlaajuisia merkitystä. Kauppapolitiikalla ja kaupankäynnin pelisäännöillä on vaikutusta myös työllisyyteen, ympäristöön ja ihmisoikeuksiin.

EU on neuvotellut laaja-alaisia kauppaa- ja investointisopimuksia, jotka ovat saaneet osakseen myös runsaasti perusteltua kritiikkiä. Sopimusten ongelmana on ollut se, että kestäväen kehityksen kysymykset ovat olleet liian heikosti huomioituna ja ei-sitovina. Oikeutettua kritiikkiä ovat myös kohdanneet sopimuksiin sisältyvät sijoittajansuojamekanismit, jotka ovat nostaneet ulkomaiset yritykset EU-toimijoiden edelle ja korvanneet kansalliset oikeudenkäyttömekanismit ylikansallisilla järjestelyillä. Pelkona on ollut, että suuryritysten valtaa kasvattavat sijoittajansuojasopimukset heikentävät kansallisten parlamenttien lainkäyttömahdollisuuksia ja demokraattista sääntelyvaltaa.

EU:n kauppaa- ja investointipolitiikassa tulee nykyistä voimakkaammin painottaa työntekijöiden oikeuksia, ihmisoikeuksia sekä ympäristöasioita. Kestäväen kehityksen kysymysten tulee olla osapuolia sitovia ja niiden rikkomisella on oltava sanktiot. Investointisopimukset eivät saa antaa ulkomaisille sijoittajille

mahdollisuuksia sivuuttaa kansallisia oikeusprosesseja. Jäsenmaiden osallistumista kauppasopimusten neuvotteluprosessiin tulee vahvistaa.

EU on solminut kahdenvälisiä kauppasopimuksia myös monien kehittyvien maiden ja alueiden kanssa. EU:n sopimusmallia tulee uudistaa niin, ettei se rajoita nykyiseen tapaan köyhien maiden mahdollisuuksia kehittää omaa tuotantoaan ja talouttaan. Toisaalta EU:n tulee mahdollistaa esimerkiksi kehittyvien maiden maataloustuotteiden markkinoille pääsy nykyistä reilummin.

EU:n ulkorajoille tulee asettaa hiilitullit, joilla hinnoitellaan muualla tuotetut päästöt, mikäli näin ei ole tehty jo lähtöalueella. Hiilitullit tasoittavat EU-alueen yritysten kilpailuedellytyksiä.

Haluamme EU:n, jossa:

-Vapaakauppa- ja investointisopimusten kestävän kehityksen veloitteiden sitovuutta vahvistetaan ja investointisopimukseen ei luoda kansallisen oikeusprosessin jyräviä oikeudellisia menettelyjä.

-Kehittyvien maiden tarpeet huomioidaan kauppapolitiikassa.

-Ulkorajoille otetaan käyttöön hiilitullit.

Rauhaa, demokratiaa ja ihmisoikeuksia

Vuonna 2040 kaikki Euroopan unionin jäsenmaat noudattavat oikeusvaltioperiaatteita ja kunnioittavat ihmisoikeuksia. Rasismia ja vähemmistöjen syrjintää vastaan tehdään jatkuvasti töitä. Jäsenmaat ovat sopineet yhdessä maahanmuuton säännöistä ja yhteinen maahanmuuttopolitiikka kunnioittaa maahan pyrkivien ihmisoikeuksia. EU:ta kehitetään rauhanunionina ja unioni pyrkii ulkosuhteissaan rakentamaan rauhaa myös muualle maailmaan. Unioni kunnioittaa myös köyhien maiden oikeuksia ja vahvistaa ihmisoikeuksien ja ympäristöasioiden toteutumista globaalisti. EU on merkittävä kehitysrahoittaja. Demokratiaa ja osallistumisoikeuksia kunnioitetaan ja vahvistetaan EU:ssa kaikilla tasoilla.

EU auttaa hädänalaisia

Globaali pakolaistilanne on useiden pitkittyneiden konfliktien takia historiallisen vakava. Maailmanlaajuisesti yli 68 miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa paetakseen sotaa ja vainoa. Yli puolet pakolaisista on lapsia. Vastuu pakolaisten auttamisesta ei kuitenkaan jakaudu tasaisesti valtioiden kesken. Pakolaisista 85 % oleskelee köyhissä ja kehittyvissä maissa. Kuitenkin vuoden 2015 jälkeen EU-alueelle saapuvien turvapaikanhakijoiden määrä on merkittävästi laskenut. Hakijoiden määrän vähentymiseen on vaikuttanut EU:n ja jäsenmaiden kiristynyt raja- ja turvapaikkapolitiikka sekä kolmansien maiden kanssa tehty yhteistyö.

Pakolaisuuden ja vastentahtoisen siirtolaisuuden perimmäisiin syihin vastataan parhaiten köyhyyttä vähentävällä kansainvälisillä talouden rakenteilla, kehityspolitiikalla, konflikteihin puuttumalla sekä tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistämällä. Näiden tavoitteiden tulee näkyä konkreettisesti unionin ulkosuhteissa ja taloudellisina panostuksina muun muassa kehitysyhteistyöhön.

Turvallisten reittien puuttuessa sotaa ja vainoa pakenevat tai paremman elämän edellytysten toivossa liikkeelle lähteneet ihmiset ovat Eurooppaan pyrkiessään turvautuneet uhkarohkeisiin ja vaarallisiin reitteihin erityisesti Välimerellä, josta on viime vuosina tullut hauta tuhansille ihmisille. EU:n tulee lisätä yhteistyötä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa ihmislakuljetuksen ja ihmiskaupan torjumiseksi. Yhteistyö

ei kuitenkaan saa tarkoittaa silmien sulkemista ihmisoikeusongelmilta tai turvapaikkamenettelyn ulkoistamista EU:n rajojen ulkopuolelle ja turvapaikanhaun estämistä unionin alueelta. Ihmissalakuljetuksen vastustaminen edellyttää paitsi toimia hädänalaisia ihmisiä hyväksikäyttävää rikollisuutta vastaan, myös sitä, että pakenevilla ihmisillä on parempia näkymiä kotimaassaan tai turvallisempia reittejä turvaan.

Käynnissä oleva unionin yhteisen turvapaikkajärjestelmän laaja uudistaminen on tärkeää. Jäsenmaiden turvapaikkajärjestelmien ja suojelun tasoa on yhtenäistettävä ja keskinäistä vastuunjakoja parannettava. Turvapaikkalainsäädännön harmonisoinnin tavoitteena tulisi olla turvapaikkamenettelyn ja vastaanotto-olosuhteiden hyvä laatu kaikissa jäsenmaissa. Suurinta vastuuta turvapaikanhakijoista kantavia jäsenmaita on tuettava taloudellisesti.

YK:n kiintiöpakolaisjärjestelmä on hallittu keino auttaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia pakolaisia. Se tarjoaa hädänalaisimmille turvallisen reitin suojeluun ja mahdollistaa uuden alun usein vuosia pakolaisleireillä eläneille ihmisille. EU-maiden on tarjottava tuntuvasti enemmän pakolaiskiintiöpaikkoja.

Tulevaisuudessa Euroopan unionin on kyettävä vastaamaan lisääntyvässä määrin muun muassa lisääntyvään ilmasto- ja ympäristöpakolaisuuteen, joka uhkaa muodostua jopa nyt nähtävää pakolaisuutta laajemmaksi ongelmaksi. Humanitaarisen maahanmuuton keinojen lisäksi turvallisia ja laillisia reittejä tulee lisätä myös muuta laillista maahanmuuttoa edistämällä, jotta esimerkiksi työ- ja perheperusteinen maahanmuutto ikääntyvään Eurooppaan on mahdollista.

Haluamme EU:n, jossa:

-Luodaan yhteiset turvalliset reitit maahantulolle ja yhtenäiset turvapaikkakriteerit ja -menettelyt sekä torjutaan ihmissalakuljetusta.

-Maat osallistuvat kiintiöpakolaisten vastaanottamiseen tuntuvasti nykyistä enemmän.

-Jäsenmaiden on osallistuttava keskinäiseen vastuunjakoon turvapaikanhakijoiden auttamiseksi.

-Mahdollistetaan työn, opiskelun ja perhe-elämän perusteella tapahtuvaa maahanmuuttoa.

-Edistetään pakolaisuuskriteerien uudistamista niin, että ne huomioivat lisääntyvän ilmasto- ja ympäristöpakolaisuuden.

Arvoyhteisö edistää ihmisoikeuksia

Ihmisoikeuksien, demokratian, oikeusvaltion ja tasa-arvon sanotaan usein olevan eurooppalaisten ja Euroopan Unionin arvojen ytimessä. Ihmisoikeudet ja kansalaisoikeudet eivät saa jäädä unionissa vain juhlapuheen tasolle, vaan niiden tulee toteutua myös EU:n toiminnassa, rahanjaossa ja oikeudenkäytössä.

Vaikka EU esiintyy usein demokratian ja ihmisoikeuksien alueena maailmalla, on näiden perustavanlaatuisien oikeuksien toteutumisessa runsaasti puutteita jäsenmaissa. Erityisen huolestuttava on Unkarin ja Puolan oikeusvaltioperiaatteiden vastainen kehitys. EU:n tulee tarvittaessa puuttua negatiiviseen oikeusvaltio- ja ihmisoikeuskehitykseen esimerkiksi taloudellisten sanktioiden kautta tai viime kädessä erottamalla jäsenvaltio.

EU:n tulee toiminnallaan edistää sukupuolten tasa-arvon toteutumista jäsenmaissa sekä ulkosuhteissa, ja myös omassa toiminnassaan. Unioni ei saa antaa jalansijaa naisten oikeuksia tai seksuaali- ja sukupuolivähemmistön asemaa heikentämään pyrkiville toimijoille. EU:n tulee torjua rasismia, antisemitismia ja vähemmistöjen kaikkinaista syrjintää. Erityisesti toimia tulee suunnata romanivähemmistön aseman parantamiseksi.

Haluamme EU:n, jossa:

-Puututaan jäsenmaiden negatiiviseen oikeusvaltio- ja ihmisoikeuskehitykseen, viime sijaisena keinona on maksatusten keskeyttäminen jäsenmaalle ja jäsenmaan erottaminen.

-Vahvistetaan sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtävää politiikkaa edistämällä mm. samapalkkaisuutta, perhevapaiden tasaisempaa jakautumista ja resursoimalla tasa-arvoa edistäviä sosiaalirahaston ohjelmia.

-Edistetään naisten mahdollisuutta saada turvallinen ja raskaana olevan omasta tahdosta riippuva oikeus aborttiin kaikissa EU-maissa.

-Toteutetaan sukupuolten tasa-arvoa omassa toiminnassa, esimerkiksi rekrytoinneissa, komission kokoonpanossa ja torjumalla seksuaalista häirintää.

-Vähennetään rasismia ja syrjintää ja suunnataan erityishuomiota romanivähemmistön aseman parantamiseen.

Rauhaa, ei asevarustelua

EU:n niin sanottu puolustusulottuvuus on syventynyt viimeisen parin vuoden aikana kovalla vauhdilla ilman, että Suomessa EU:n militarisoinnista olisi käyty juurikaan kansalaiskeskustelua. Puolustusyhteistyön kehittämiseen suunnitellaan myös käytettäväksi miljardeja euroja.

EU:n syvenevä puolustusyhteistyö vie unionia väärään suuntaan, kun EU:n yhteistä budjettia halutaan ryhtyä käyttämään asevarusteluun. Suomi ja muut jäsenmaat sitoutuvat kasvattamaan puolustusmenojaan samaan aikaan kun palveluita ja sosiaaliturvaa leikataan ympäri Eurooppaa, emmekä investoi riittävästi tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

Asevarustelun lisääminen ei ratkaise EU:n keskeisiä ongelmia, jotka liittyvät esimerkiksi räikeään eriarvoisuuteen, työttömyyteen ja ilmastonmuutokseen. Unioni on perustettu takaamaan rauha mantereella. Unionin resurssien ohjaaminen aseleikkisuudelle sotii EU:n perustamisajastusta vastaan.

Unionin tulee ulkosuhteissaan ja lähialueyhteistyössään edistää rauhaa ja dialogia. EU:n tulee pitää kiinni ihmisoikeus- ja oikeusvaltioperiaatteistaan sekä kansainvälisestä oikeudesta kaikissa ulkosuhteissaan. EU:n on edistettävä aseidenriisuntaa sekä konfliktien rauhanomaista ratkaisua ja niiden ennalta ehkäisyä. EU:n tulee myös osaltaan edistää ydinaseetonta maailmaa.

Haluamme EU:n, jossa:

-Militarisoinnin sijaan edistetään jäsenmaiden välisen turvallisuusyhteistyön kehittämistä kansainväliseen terrorismiin, ihmiskauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen puuttumiseksi.

-Puolustusyhteistyö perustuu lähinnä kustannussäästöjen hakemiseen hankinnoissa. Materiaaliyhteistyö tai muut yhteistyömuodot eivät saa johtaa puolustusmenojen kokonaistason nousuun, eivätkä kansallisen harkintavallan kaventumiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Hankintayhteistyön ja muun kehitystoiminnan rahoituksen pitää tulla niihin osallistuvilta jäsenmailta, ei EU:n yhteisestä budjetista.

-Jäsenmaat eivät vie aseita tai muita sotatarvikkeita sotaan käyviin tai ihmisoikeuksia rikkoviin maihin.

-Tukee ydinaseiden rajoittamista.

-Euroopan Unioni ja Nato pidetään toisistaan erillään.

Vastuullista globaalipolitiikkaa

Maailman maat hyväksyivät vuonna 2015 YK:n kestävän kehityksen Agenda2030 ohjelman, jolla määritellään polku inhimillisesti ja ympäristöllisesti kestävään tulevaisuuteen. Agenda2030 tavoitteet velvoittavat kaikkia maailman maita. EU:n tulee huomioida kestävän kehityksen toimintaohjelma kaikessa sisä- ja ulkopolitiikassaan.

EU:n rooli ulkosuhdetoimijana on 2000-luvulla korostunut ja esimerkiksi YK-kokouksissa EU-maat pyrkivät muodostamaan yhteisiä kantoja ja puhumaan yhdellä suulla. EU:n tulee käyttää globaalia valtaansa ihmisoikeuksien ja demokratian edistämiseen, sekä reilun kansainvälisen talousjärjestelmän luomiseen ja ympäristöllisen kestävyuden edistämiseen. Unionin tulee tukea ja vahvistaa monenkeskistä kansainvälistä järjestelmää, kuten YK:ta ja WTO:ta sekä ajaa kehittyville maille yhtäläistä sananvaltaa kansainvälisissä järjestöissä.

EU:n tulee kasvattaa kehitysyhteistyöhön suuntaamia määrärahoja. EU:n kehitysyhteistyössä tulee painottaa unionin ydinarvoja, eli ihmisoikeuksia, demokratiaa ja tasa-arvoa sekä edistää ympäristöllistä kestävyttä. Kehitysyhteistyöllä tulee edistää myös sukupuolten tasa-arvon ja seksuaalioikeuksien toteutumista globaalisti. Kehitysyhteistyöllä voidaan myös ehkäistä pakolaisuutta ja siirtolaisuutta, mutta kehitysyhteistyömäärärahoja ei tule lyhytnäköisesti ehdollistaa muuttoliikkeen hallinnalle. Kehitysyhteistyön lisäksi EU:n tulee rahoittaa humanitaarista työtä ja katastrofiapua.

Haluamme EU:n, jossa:

-Toteutetaan kestävän kehityksen agenda kaikessa toiminnassa ja se ohjaa myös budjetointia. EU:n seuraava tulevaisuusstrategia perustuu Agenda2030-toimintaohjelmalle.

-Lisätään kehitysyhteistyöhön suunnattuja varoja.

-Pyritään saamaan paikka YK:n turvallisuusneuvostoon yksittäisen jäsenmaan (Ranska) tilalle.

-Vahvistetaan köyhien maiden vaikutusvaltaa kansainvälisissä järjestöissä ja monenkeskisessä yhteistyössä.

Toimivaa demokratiaa

Jotta Euroopan unioni voi pysyä kasassa ja toimia tehokkaasti, kansalaisten pitää tuntea se omakseen. Unionin legitimitetin kannalta on olennaista vahvistaa EU:n demokratiaa ja toiminnan uskottavuutta. Vaaleilla valitun EU-parlamentin roolia tulee edelleen vahvistaa.

Pääperiaatteena tulee olla, että päätökset tehdään mahdollisimman lähellä ihmistä. EU:n tulee siis keskittyä isojen, rajat ylittävien haasteiden ratkaisuun. Jäsenmailla tulee olla riittävästi liikkumavaraa järjestää esimerkiksi julkiset palvelut haluamallaan tavalla. Talouspoliittinen ohjaus ei saa johtaa kansallisen poliittisen liikkumavaran kapenemiseen ja kansallisen demokratian sivuuttamiseen.

Euroopan unionin toimintakykyä vahvistetaan kehittämällä EU:n omien varojen järjestelmää. Näin unionille luodaan jäsenmaksuista riippumatonta taloudellista toimintakykyä. Omia varoja voidaan hankkia esimerkiksi rahoitusmarkkinaveron, muoviveron tai hiilitulleilla.

Joissain asioissa on perustelua luopua päätöksenteon yksimielisyysvaatimuksesta jäsenmaita edustavassa Eurooppa-neuvostossa. Esimerkiksi veronkierron estämiseksi tarvittavia päätöksiä on vaikea tehdä

yksittäisten veroparatiiseja isännöivien jäsenmaiden vastustaessa tai oikeusvaltiota heikentävään kehitykseen on vaikea puuttua yksimielisyysvaatimuksen voimassa ollessa. Sen sijaan esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on perusteltua jatkossakin edellyttää yksimielisyyttä.

EU-komissio on ehdottanut direktiiviä väärinkäytöksistä ilmoittavien suojan parantamiseksi (whistleblower protection). Ehdotuksen mukaan ilmoitus on tehtävä ensiksi yrityksen tai muun organisaation sisällä. Muuten suojaa ilmoittajille ei voida taata. Jotta ilmoittamisen kynnykseni laskisi, on ilmoitus voitava tehdä myös muita kanavia pitkin.

Haluamme EU:n, jossa:

-Päätöksenteko ja valmistelu on avoimempaa.

-Euroopan unionin päätettäväksi annetaan vain sellaiset päätökset, joista on tarkoituksenmukaista päättää ylikansallisesti.

-Unionin päätöksentekoa tukemaan kehitetään uusia demokraattisia valmistelumuotoja, kuten pohdiskelevia ja keskustelevia kansalaisfoorumeita, joille voidaan antaa myös lakialoiteoikeus tai muu merkittävä asema.

-Euroopan unionin hallintokuluja vähennetään muun muassa luopumalla Euroopan parlamentin toisesta Strasbourgin istuntopaikasta ja tehdään tarvittavat perussopimusmuutokset.

-Vähennetään EU-varojen käyttöön liittyvää korruptiota.

-Väärinkäytöksistä ilmoittavien suojaa parannetaan.

-Otetaan käyttöön pakollinen lobbarirekisteri.